

החברותא

החברותא בטאנן פנימי לחברים גליון מס 365 בס"ד ערש"ק פר' בראשית (פסדכו) כ"ז תשרי תש"ע

פצצצצ צקצקצק

בראשית ברא אלקים וגו' (א, א) הכלל שהבורא ב"ה ברא את הכל והוא הכל - ולכן אנו אומרים עליו (ישעיהו מה ז) יוצר אור ובורא חושך, ולא יצר. כאשר האדם מסתכל בעצמו אזי הוא במדרגה של יש ולכך אומרים אשר יצר את האדם בחכמה. - והנה ה"אין" נוהג למעלה מהטבע וה"יש" בטבע. התחברות היש עם האין ע"י המצוה כלומר מ"צ בא-ת בש י-ה והיא האין ואותיות ו-ה של מצוה הוא בחינת יש, ולכן אותיות י-ה סתום דהלא אין הוא סתום וכו'...

בראשית ברא אלקים (א, א) ס"ת 'אמת'. אך האותיות 'אמת' לא נרמו בסופי התבות כסדרן, לרמוז שצריך האדם לעבוד על מדת האמת. אעפ"י שמתחילה אינו בשלימות והיינו שלא כסדר שיעזור לו השי"ת אח"כ שיבא למדת האמת דהיינו כסדר שיהי' אמת אצלו בשלימות. (דברי יחזקאל)

חבור סיום התורה לתחילתה ללמדנו שהאדם נברא במטרה שיתקן עצמו לתכלית השלמות. וזהו לעיני כל ישראל ר"ת "כלי" שיהיה ראוי לקבל עליו עול מלכות שמים שהוא יתב"ש ברא את השמים ואת הארץ.

(תהג"ק ארי דבר עלאי וצ"ל)

בראשית ברא אלקים וגו' (א, א) והארץ היתה תוהו ובוהו וחשך (א, ב), איתא במדרש בראשית הרי בניו וחשך הרי חרב התשובה היא ויאמר אלקים יהי אור (א, ג), איתא בחובת הלכות שאם הצדיק כזה שלא חטא מסב לו גאות הלב, ומאידך הרשע שחור בתשובה שבור לב' על עברו הוא רצוי לפני הקב"ה יותר, וזהו יהי אור. (מתוך ספר התענג על ה')

וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד (א, ל"א) וזה שנאמר כל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום וכד' ביאורו כך שבעצם כל מעשה ה' טוב מאוד ורק האדם מחמת שבקש חשבונות רבים לצד היות הבחירה בידו להרע או להיטיב והוא ששלל הטוב... וד"ל.

וייצר ה' אלקים את האדם (ב, ז) ועל פסוק זה אומרת הגמ' (ברכות סא) וייצר בשני יודין - שני יצרים ברא הקב"ה אחד יצר טוב ואחד יצר רע. אך יש הבדל ביניהם היו"ד הראשונה המסמלת את יצה"ט מנוקדת ומורגשת במבטא ואילו היו"ד השניה המסמלת את יצה"ד אינה מורגשת ואינה נשמעת. ללמדנו כי רצון השי"ת שיצה"ד לא יורגש אלא יהיה נכנע ובטל ליצר הטוב.

ויפח באפיו נשמת חיים (ב, ז) הנה יקר גנוחי (שקדין קרעכץ) ונוה מאיש ישראלי כי הוא שלימות החסרון כי ע"י בחינת נשמה שהוא הרוח חיים נברא העולם - וכשיש חסרון באיזה דבר עיקר החסרון הוא בבחינת החיות של אותו הדבר - והאנחה היא אריכת הנשמה - וע"כ כשמתאנח על החסרון ומאריך רוחיה ממשיך רוח החיים להחסרון. (לקוטי מוהר"ן)

וישע ה' אל הבל ואל מנחתו - ואל קין ואל מנחתו לא שעה ויחר לקין מאד ויפלו פניו (ד, ד-ה) נראה לפרש את חרונו של קין ואת נפילת פניו כי יותר יצטער אדם על מה שיש לוולתו ממה שיצטער על מה שחסר לו... שכן קין על מה שלא שעה ה' אל מנחתו רק נפלו פניו ואילו על מה שלהבל שעה נתגברה מדת הקנאה וחרה אפו, וד"ל. (עקבי אהרן)

ולשת גם הוא ילד בן (ד, כ"ו) למה שינה הכתוב הלשון כמו בלידת נח משאר תולדות שכתב יולד בן לשון בנין ולא כתב ויולד את נח והנה כמו שפרש"י שהבנין הוא מפני שממנו נבנה העולם. בן בשת אמרו חז"ל שממנו הושחת העולם משום שממנו הוחל לקרא בשם ה' וביאר אבן עזרא שבימיו התחילו להתפלל הרי ממנו נבנה העולם ברוחניות, [ועיין ספורנו].

ונח מצא חן בעיני ה' (ו, ה) זה הכלל כי מכל דבר שהצדיק רואה הוא מסיק ממנו מסקנה לעבודת השם. ואם הוא רואה אדם המתאוה חז"ל לדבר עבירה מסיק הצדיק מזה התאוה לעבודת השם באמרו בלבו ומה זה מתאוה לדבר עבירה שהיא כלה ונפסד בזמן מועט מכ"ש שראוי להתאוות לעבודת השי"ת שהיא קיימת לעולם. וזהו הקשר בין ויראו בני אלקים את בנות האדם כי טובות הנה אל מה שכתוב אח"כ ונח מצא חן בעיני ה' וכו'.

(לקוטי רבי משה יעקב)

שיחת הראש"ט זיע"א י"א' דחול'ה סוכות תשל"ה ה'אב ל'תפ"ס ע"א א.א.

זה בצדק, ועל זה אני מודה לך, כי מתוך זה הגעתי לבחינת "חציו לכס", ומעכשיו אני מוכרח לחיות עם הבחירה. כי מכיון שאני לא חי בשלימות אני חי כל הזמן בפחד מחמת הסכנה שאני שרוי בה. כי בשעה שאדם חי בחצי שלו הוא רואה שאין לו כלום, היות שהוא חי רק "בחצי לכס" ואין לו את הסיבה, את ה"חציו לה", וממילא חסר לו השלימות שהיא ההתקשרות ל"חציו לה", שזהו שלימות האמונה ושלימות הקדושה.

הרבש"ע ברא את עולם הבריאה כדי שיהיה מפורסם ע"י האדם, ולשם כך על האדם להגיע לבחינת שלימות כדוגמא של מעלה. אך האדם הוא רק "חצי" ואינו יכול להיות שלימות. השלימות היא בהצטרפות ב' החצאים. כאשר הוא משיג את ה"חציו לכס" ומשיג שכל הקיום שלו הוא רק מ"חציו לה". כי היות שע"י הבחירה האדם ירד ממדרגת השלימות והשלימות נתחלקה לב' חצאים, אי אפשר להשיג את הרבש"ע בהבנה, רק ע"י שמשיג שמצד עצמו אין לו קיום והוא חי עם הכח שמחיה אותו. וההשגה הזו היא האמונה. כי כל עוד שהאדם חי את עצמו הוא מרגיש שיש לו שכל והבנה, כמו שאנו אומרים "וחננו מאתך דעה בינה ודעת", אבל כאשר הוא נמצא בשלימות אזי מתבטלת כל ההבנה שלו והוא נהיה כבהמה בלי דעת, כמו שנאמר "ואנכי בער ולא אדע בהמות הייתי עמך". כי כל הדעת היא רק מכח ש"הייתי עמך", ע"י סיבות ממסובב הסיבות, ובלא "עמך" אין כל הבנה. על זה אנו מבקשים "וחננו מאתך חכמה בינה ודעת", דהיינו שנגיע להבנה שאין כל הבנה, יש רק סיבה שמפעילה בי את ההבנה והעשיה. כי לעולם האדם לא עושה כלום. הוא ממש גולם.

בשעה שהרבש"ע ברא את העולם היה שלימות לעצמו, בלי שידעו ממנו. אדם הראשון היה אז שלם, ולא היתה כל סיבה שעל ידה יכירו שיש מי שמקיים את כל הבריאה בבחינה של טמיר ונעלם, והוא "השכל הנעלם מכל רעיון". מכיון שעדיין לא ניתנה לאדם הראשון הבחירה הוא היה אז בבחינה של מלאך מבשר ודם, אך בלא בחירה לא היה לו את ההכרה שהוא חי מסיבות. אבל הרבש"ע רצה להיות מפורסם, ושיכירו אותו בבחינה של עשיה, דהיינו מתוך מציאות של בחירה. שהאדם מרגיש שהוא מציאות לעצמו, והוא חי עם עצמו, ומבין מעצמו, ושומע מעצמו, והוא מאמין בעצמו, והוא שלימות בפני עצמו. לכאורה איך הרבש"ע שייך בכל זה? הרי בכל המציאות הזו אין מקום למציאות השי"ת? אלא שהרבש"ע ברא את האדם באופן שהוא מקבל התעוררות. בכח הבחירה הוא יכול להכיר את מציאותו האמיתית שאין לו קיום בפני עצמו, ומזה הוא מגיע להכרה שיש כח המחיה ומהווה אותו. כי קודם הבחירה האדם חי בשלימות, וחי לעצמו בלי דעת, ולא היה לו יכולת להשיג. וכאשר הרבש"ע נתן לו את הבחירה, וציוה אותו "מכל עץ הגן אכול תאכל ומעץ הדעת לא תאכל" הוא נעשה מציאות בפני עצמו, ושוב אינו בשלימות וכאשר הוא משיג את מציאותו, הוא מכיר שאינו אלא חצי - "חציו לכס", והוא מוכרח להשיג שיש מי שמחיה אותו ומהוה אותו. כי מהיכן ירק זה חי? - מ"חציו לה".

ועל זה אמר דוד "חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך". זה שאתה שפטת אותי ונתת לי את הבחירה ואז ירדתי ממדרגת השלימות ונהייתי "חצי", זה "צדקך" - עשית את

המשך מעמ' קודש

אותו. ואפילו שהוא מדבר על הקדושה, זו לא הקדושה. את הפעולה של האדם - שהיא עבורו סיבה של סיפוק ותענוג - הוא מכנה "קדושה", והקדושה עצמה היא בגלות. ואז אין את הבחינה של חציו לכם וחציו לה', כיון שהאדם בעיני עצמו הוא שלימות ולא חצי.

אמנם, כמו שאברהם אבינו הכיר את בוראו, ובני ישראל כשיצאו ממצרים ויאמינו בה', באותה בחינה צריך כל אחד להיות, ולחיות את ה"חציו לכם" ו"חציו לה'". כלומר בזמן שהוא עושה את הפעולה הרי מוכרח להיות "לכם" כי עליו התפקיד לעשות את הפעולה, אבל הוא מוכרח לדעת שבתוך זה יש "חציו לה'", דהיינו שיש בו סיבה המפעילה אותו. וזה יהיה כאשר ברורה לו המציאות של עצמו ואת כל עשיותיו הוא עושה בבחינת "גולם", והוא עצמו בבחינת "תוהו ובוהו" כמו שהרבש"ע ברא את העולם בבחינה הזו. וכשהוא עושה באופן שכזה, כל פעולה שיוצאת מתחת ידו נהיה סיבה ל"חציו לה'", ואז נהיה הכל שלימות - חציו לכם וחציו לה'. ומתוך שלימות הביטול מתגלית הבחינה של "טמיר ונעלם". כי כאשר הוא משיג את השלימות של בחינת גולם שלו, הוא מכיר שיש נעלם שהוא המפעיל והוא הבורא.

ולשם כך האדם מוכרח לחיות תמיד בבחינה של "חיל ורעדה יאחזון". לא לשכוח אף לנשימה קלה שהוא בסכנה הכי גדולה שלא ישכח את מציאות הגולם שלו. ובכל פעולה שהוא עושה עליו לחיות בפחד גדול שלא יפסק ממנו הפחד מזה שהוא בסכנה והוא תלוי ברחמים, (שזה היתה העבודה של אותם יהודים שהגיעו למצב הזה, שעל ידם היה הפירסום שבאור העולם יש מציאות שהיא החיות של כל העולם וכל אור העולם מלא

הרבש"ע ברא את האדם גולם מן האדמה, ותמיד הוא נשאר במציאות של גולם, וגם העבודה שהוא עובד לא ממנו היא.

ואם כן, יש להבין, מהו התפקיד של האדם שהוא כזה גולם? מה דורשים מגולם? כאשר מצפים מעץ שיתן תנובה, אם לא משקים אותו ומזבלים אותו הוא לא מסוגל לתת מאומה. עץ מתפתח רק כאשר משקיעים בו. האדם הוא ג"כ בבחינה זו, בבחינת גולם, "כי האדם עץ השדה", וכמו עץ שמעצמו לא יכול לתת כלום ורק ע"י שמשקיעים בו הוא נותן תנובה, כך האדם נותן את תנובתו מכח ההתעוררות שמניעה אותו. פתאום בוערת בו מין אש לרוץ ולעשות.

את האש הזו הוא קיבל ע"י סיבה. ומהי הסיבה? הסיבה היא: בגלל שהאדם הוא כ"כ גולם הוא לא תופס בכלל שהוא גולם, ובגלל שהוא לא קולט שהוא גולם הוא מאבד את הבחירה (לדעת שהוא גולם) והוא נהיה בעיני עצמו מציאות ש(כביכול) יש לה קיום בזכות עצמה. וכאשר הוא נהיה מציאות אין מקום אצלו לטמיר ונעלם, "השכל הנעלם מכל רעיון", היות שבעיניו הקיום שלו הוא מכח עצמו ולא מהכח הנעלם. וכיון שהוא לא יודע שהוא גולם הוא נהיה הפועל, והוא מפעיל ועושה פעולות במציאות הטבע. וממילא הוא נהיה מציאות, והוא לא זוכר את הבחירה לדעת מי הוא הפועל אמת. במצב הזה המפעיל האמיתי שהוא הבורא נעלם, ונהיה בבחינת גלות, דהיינו שכינתא בגלותא. כי הבריאה שהיא בחינת גולם נהייתה בחינת עשיה בלבד ללא סיבה המפעלת אותה. ואז סיבת כל הסיבות מתעלמת, והאדם נהיה עומד בפני עצמו, לא הקדושה היא שמקיימת

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

365
T

מציאות בעיני עצמו, והוא בבחינה של "בחנני ונסני". וזהו שורש כל החורבנות מאז שהבריה נבראה ושהאדם הגיע לבחינה של "חציו לכם". למרות שהוא מוכרח להיות "חציו לכם", כי רק מזה מגיע הבחינה של "חציו לה'", אבל המטרה היא שגיע מזה ל"חציו לה'". אך לדאבוננו מאז שניתנה הבחירה באדם, כל הדורות חיים בכזו בחינה שרק מדברים ממציאות הקדושה שהיא סיבת כל הסיבות, אבל לא חיים עם סיבת כל הסיבות בבחינה של תבנית גולם.

המשך יבוא אי"ה

ממנה כמו שנאמר "מלא כל הארץ כבודו". וכל פעולה שיוצאת מתחת ידו עליו לעשות אותה עם התעוררות של השלימות של הסיבה, לזכור ולהכיר שיש כח נעלם שהוא מפעיל את כל המפעל, והפעולה שלו היא רק סיבה לפעול את הנפעל הזה. ללא הסיבה הזו לא היה יכול להיות אצלו כל פעולה.

וכל זה יהיה ע"י הבחירה. דהיינו שהאדם יחזור לתבנית גולם. באם האדם אינו חוזר לתבנית גולם הוא לא חי עם סיבות, ואין לו את השלימות של טמיר ונעלם, ואז הוא נהיה

שהשמחה במעונם

הר"ר אמנון כוֹדֵר ומשפ' לאירוסי הבת ולהולדת הנכד

הר"ר אליהו כוֹדֵר ומשפ' להולדת הבן

הר"ר יצחק טוקצ'ינסקי ומשפ' להולדת הנכדה

הר"ר יחיאל מיכל טוקצ'ינסקי ומשפ' להולדת הבת

הר"ר אברהם ק"י ומשפ' להולדת הבת

הר"ר בנימין סירוטה ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר אברהם ישעי'ה סקס ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות

הר"ר משולם מורגנשטרן ומשפ' לאירוסי הנכדים

הר"ר אריה מרדכי מורגנשטרן ומשפ' לאירוסי הבן והבת

הבה"ח אברהם מורגנשטרן לאירוסי

הר"ר יצחק שוקרון ומשפ' לאירוסי הבן

הבה"ח דוד שוקרון לאירוסי

הר"ר שמעון ספרין ומשפ' לאירוסי הבן

הר"ר יחזקאל פלדמן ומשפ' לאירוסי הבת

משפ' איתן לאירוסי הבת

יו"ל ע"י

מערכת החברותא
רח' עדני 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 פקס:

ת.ד. 5080

ירושלים 91050

לעילוי נשמת

מרת חיה שרה ע"ה (וקס) בת הרה"ח ר' נתן ז"ל גלב"ע ז"ך אלול תשס"ט
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע